

6. Інертні гази (гелій). За нашою інформацією, в Україні поки не було відкрито жодного кримінального провадження за ознаками вчинення незаконного видобування гелію [4, с. 99-103].

Загалом слід зазначити, що предмет незаконного видобування корисних копалин загальнодержавного значення має з точки зору криміналістики істотне значення, так як пізнання його особливостей сприяє встановленню способу вчинення злочину, визначенню його наслідків, встановленню злочинців. Наприклад, встановлення підозрюваного за предметом незаконного видобування здійснюється шляхом постановки і вирішення питань про те, особи якої категорії частіше посягають на такі предмети та хто міг бути зацікавлений в посяганні на даний предмет. Тому відомості про найбільш розповсюджені чи типові предмети незаконного видобування корисних копалин загальнодержавного значення є одним з важливих структурних елементів криміналістичної характеристики цих злочинів.

Список використаних джерел:

1. Волобуєв А.Ф. Проблеми методики розслідування розкрадань майна в сфері підприємництва: [монографія] / Волобуєв А.Ф. – Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. – 336 с.
2. Лук'янчиков Б.Є. Типові слідчі ситуації і шляхи їх розв'язання в окремих позавидових методиках розслідування / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – Дніпропетровськ, 2001. – № 1. – С. 261-268.
3. Перелік корисних копалин загальнодержавного значення: Постанова Кабінету Міністрів від 12.12.1994 р. № 827 // Зібрання постанов Уряду України. – 1995. – № 2. – Ст. 92.
4. Дудоров О.О. Кримінальна відповідальність за незаконне видобування корисних копалин в Україні: монографія / О. О. Дудоров, М.В. Комарницький, Д.О. Калмиков; за ред. О. О. Дудорова, В. М. Комарницького. – Суми: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2016. – 567 с.

Сич В.О.

студентка,

Науковий керівник: Миколенко О.М.

кандидат юридичних наук, доцент,

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

Проблема виявлення, розкриття та розслідування злочинів є однією з гострих проблем, що стоять перед правоохоронними органами. Ефективність боротьби зі злочинністю значною мірою залежить від згуртованості правоохоронних органів. В першу чергу, це стосується оперативно-розшукової та слідчої діяльності. Адже проблеми взаємодії оперативно-розшукових та слідчих підрозділів є однією з причин недостатнього виявлення, розкриття та розслідування злочинів. У діяльності по розкриттю і розслідуванню злочинів часто виникає необхідність взаємодії оперативних та

слідчих підрозділів. Так, на підставі матеріалів, отриманих в результаті оперативно-розшукової діяльності, приймаються рішення про проведення раніше не запланованих слідчих (розшукових) дій (наприклад, пред'явлення для впізнання підозрюваного особою, що здійснює співробітництво з оперативними підрозділами на конфіденційній основі), про вироблення більш доцільної тактики проведення слідчих (розшукових) дій, про підвищення ефективності окремих слідчих (розшукових) дій (наприклад, перед обшуком була отримана оперативна інформація про те, де саме може зберігатися знаряддя злочину).

Взаємодія слідчих і оперативних підрозділів полягає в їхній погодженій діяльності по забезпеченню успішного розкриття і розслідування злочинів, здійснюваній кожною зі сторін у рамках своєї компетенції властивими їй силами і методами. Добре налагоджена і раціональна взаємодія слідчих та оперативних підрозділів служить однією з важливих умов забезпечення успішного розкриття і розслідування злочинів. Відомо, що слідчі та оперативно-розшукові підрозділи мають специфічні, тільки їм властивими сили і методи розкриття злочинів, тому надзвичайно важливо, щоб ці можливості були використані не розрізнено, а в комплексі [1, с. 252].

В результаті взаємодії слідчих і оперативних підрозділів досягається об'єднання сил і засобів сторін для розв'язання різних завдань, які стоять перед правоохоронними органами України. Наприклад, зусиль одного слідчого часто буває не достатньо для забезпечення високої якості слідства, оскільки він не завжди спроможний отримати в найкоротший термін докази для розслідування злочину або для швидкого розшуку злочинців, що зникли [2]. Взаємодія практично здійснюється через співробітників слідчих і оперативних підрозділів, тобто через слідчого й оперативного працівника. Цілі взаємодії можуть бути досягнуті найбільш повно тоді, коли дотримуються вироблені теорією і практикою певні умови, на яких будується спільна діяльність оперативного працівника і слідчого.

Узгодженість є основною ознакою, що вказує на наявність взаємодії. У роботі вона досягається за допомогою раціонального поєднання сил, що використовуються суб'єктами взаємодії. Однак взаємодія припускає також і чіткий поділ прав і обов'язків учасників спільної діяльності. Кожний з них, діючи в межах своєї компетенції і використовуючи властиві йому сили і засоби, в результаті прагне до досягнення єдиної мети – швидкого і повного розкриття злочинів і викриття винних [3, с. 31].

Є випадки, коли негативні моменти взаємодії викликані не об'єктивними, а виключно суб'єктивними чинниками, що перешкоджають досягненню загальної мети зазначеної діяльності, а саме:

- спілкування слідчого та співробітника оперативного підрозділу в умовах їх нещирої або зухвалої поведінки;

- проведення огляду місця події та інших слідчих (розшукових) дій при спробах порушення їх процесуального порядку з боку співробітників оперативних підрозділів;

- узгодження та планування процесуальної та оперативно-розшукової діяльності, а також виконання запланованих заходів при конфліктній ситуації між особами, які взаємодіють.

За таких обставин, керівники відповідних підрозділів мають позитивно впливати на ситуацію, що складається, враховуючи психологічні особливості підлеглих співробітників. У свою чергу слідчі та співробітники оперативних підрозділів, незважаючи на значні фізичні та психічні навантаження, повинні набувати власного досвіду взаємодії та уміння володіти собою. І тут доречно зазначити, що чим вищий освітній, інтелектуальний рівень учасників взаємодії, чим більший досвід оперативної та слідчої роботи вони мають, тим глибший аналіз фактів, тим більш гнучка та мобільна система версій і продуктивні результати їх перевірки у кримінальному провадженні. Характеризуючи інтелектуальний зміст взаємодії, слід звернути увагу на згуртованість, взаємну довіру і повагу між співробітниками, які беруть участь у розкритті злочину [4, с. 142-143].

З викладеного можна зробити висновок, що організована на відповідному рівні взаємодія слідчих і працівників оперативних підрозділів створює необхідну передумову для своєчасного й ефективного розкриття та розслідування злочинів.

Список використаних джерел:

1. Криминалистика : Учебник [для вузов МВД России]. Т. 2. Техника, тактика, организация и методика расследования преступлений / [под ред. Р. С. Белкина, В. Г. Коломацкого, А. Г. Филиппова]. – Волгоград, ВСШ МВД России. – 1994. – С. 330.
2. Юхно О. О. окремі аспекти взаємодії слідчих та інших підрозділів органів внутрішніх справ під час розслідування злочинів / О. О. Юхно // Митна справа. – 2011. – № 2. – С. 80.
3. Криминалистическая энциклопедия. – М. : БЕК, 1997. – С. 620.
4. Пивоваров В. В. Взаємодія органів досудового слідства та дізнання при розслідуванні кримінальних справ : монографія / В. В. Пивоваров, Л. І. Щербина. – Х. : Право, 2006. – С. 176.